

Zitting 1979–1980 Nr. 134

- 15 358** **Invoering van een afzonderlijke regeling voor de heffing van kansspelbelasting met betrekking tot casinospelen en in verband daarmee wijziging van de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting¹**
- 15 520** **Wijziging van de Wet op de kansspelen (Stb. 1964, 483)**

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN²
Vastgesteld 8 juli 1980

De leden van de fractie van de P.v.d.A. gaven te kennen, dat een aantal hunner bezwaar heeft tegen kansspelen in het algemeen en tegen casinospelen in het bijzonder. Zij onderschreven evenwel de opvatting, dat, aangezien casinospelen in ons land uitdrukkelijk zijn toegelaten, de belastingheffing het voortbestaan van de legale casino's niet mag verhinderen. Wie aan dit voortbestaan een einde wil maken, dient een andere weg te volgen.

Het door de Regering voorgestelde stelsel van belastingheffing dat – hiervan hebben de leden thans aan het woord goede nota genomen – ook voor de bewindslieden geen eerste keus is, alsmede de omstandigheid die tot het voorgestelde stelsel heeft geleid, geven hun aanleiding tot de volgende opmerkingen en vragen.

Met betrekking tot de voorgeschiedenis merkten deze leden op, dat de belastingschuld is ontstaan doordat de verschuldigde belasting op prijzen boven f 1 000 door het casino van de spelers werd overgenomen. Op de blz. 6, 7 en 8 van de memorie van antwoord wordt uitvoerig ingegaan op de vraag hoe de beslissing tot overneming van de belasting tot stand is gekomen. Er wordt, evenals in de Handelingen van de Tweede Kamer, blz. 4846 en 4847, gewag gemaakt van overleg tussen de Raad voor de Casinospelen en de bewindslieden van Financiën, Justitie en Economische Zaken.

Is bij dit overleg onderwerp van bespreking geweest het feit, dat bij kansspelen waarbij de opbrengst in een of andere vorm naar de staat vloeit, het overnemen van de verschuldigde belasting door de exploitant ten gevolge heeft, dat de staat middelen worden onthouden?

Is de Staatssecretaris niet van mening dat artikel 5 tweede lid niet van toepassing zou mogen zijn op kansspelen waarvan de opbrengst de staat ten goede komt?

Wat betreft het door de Regering voorgestelde stelsel waren de leden, hier aan het woord, van mening dat hierop wel een en ander is aan te merken. Dit geldt naar hun oordeel voor het begrip speelperiode dat aan de voorgestelde verliescompensatie ten grondslag ligt. Het begrip speelperiode is niet duidelijk omljnd: de speelperiode kan lang zijn, of kort en kan op ieder moment worden begonnen of beëindigd. Zij behoeft dan ook geenszins gelijk te zijn aan «een avondje roulette». In de verdediging van het begrip speelperiode (Handelingen, blz. 4848) lijkt de Staatssecretaris meer begrip te kunnen opbrengen voor de psyche van de goklustigen in een casino dan voor een gelijke behandeling van belastingplichtigen. Immers, het moge zo zijn dat

¹ Tenzij anders vermeld wordt in dit verslag onder «wetsontwerp», «voorgestelde regeling», «wetsvoorstel» e.d. verstaan wetsontwerp 15 358.

² Samenstelling: Zoon (PvdA), Simons (PvdA), Terwindt (CDA), voorzitter, Christiaanse (CDA), Van Tets (VVD), Veen (VVD), Van Kleef (PPR), Kremer (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

een speler aan een roulette een systeem speelt, of met zijn inzet rekening houdt met vorige inzetten, iemand die een lotto- of totoformulier invult, doet in beginsel niet anders. Ook hij gaat volgens een systeem te werk en zal bij het invullen van de ene kolom rekening houden met wat hij in een vorige kolom heeft ingevuld.

Waarom is bij een gelijktijdige beoefening van meerdere spellen, zoals bij de lotto en de toto, verliescompensatie niet mogelijk en bij volgtijdelijke beoefening, zoals bij de roulette, wel?

Geïnspireerd door de verliescompensatiegedachte hebben de bewindslieden bij de voorgestelde heffingsmaatstaf, nl. het brutospelresultaat van het casino, mede in aanmerking genomen dat het totaal van de winsten van roulettespelers die een casino na afloop van een spelperiode met een saldowinst van ten minste f 1 000 verlaten, nagenoeg overeenkomt met het brutospelresultaat dat door het casino met roulette is behaald. Deze overweging is slechts zinvol indien kan worden verklaard hoe dat komt.

Kan de bewindsman dat?

De mededeling op blz. 8 van de nota naar aanleiding van het eindverslag dat de «correlatie bestaat» kan niet als verklaring gelden. Een hoge correlatie is slechts van betekenis, indien op grond van een hypothese of theorie een verband mag worden verwacht.

Kan de bewindsman voorts mededelen hoe de verhouding tussen brutospelresultaat en saldowinst exact is? Anders gezegd: hoe groot is de marge die met het woord «nagenoeg» wordt omschreven?

Is de saldowinst in de genomen proef bepaald door zowel de winst als het gecompenseerde verlies te bepalen, zodat ook de winst zonder compensatie bekend is?

Is de veronderstelling juist dat de verhouding tussen brutospelresultaat en winst zonder compensatie nagenoeg 1:11 is?

Wat betreft de inhouding van belasting aan de speltafel achtten de leden van de fractie van de P.v.d.A., bij wie zich de leden van de V.V.D. aansloten, de reactie van de Staatssecretaris op het rapport van de drie hoogleraren te summier.

Welke veronderstellingen in dat rapport acht hij «niet altijd gemakkelijk te doorgronden»?

In de derde alinea van bladzijde 3 van zijn brief merkt de bewindsman op dat men niet kan stellen dat ten gevolge van inhouding aan de tafel de inzetten voor prijzen boven f 1 000 geheel wegblijven, maar dat de overige inzetten nog steeds worden gedaan. De realiteit zal, aldus de bewindsman, zijn dat van de spelers die elders gaan spelen, ook de inzetten voor prijzen beneden f 1 000 zullen wegvallen.

Zal het echter ook niet zo zijn dat de hogere inzetten van spelers die overwegend kleine bedragen spelen, maar ook wel inzetten doen voor prijzen boven f 1 000, blijven?

Is de Staatssecretaris niet van mening dat de drie hoogleraren met hun veronderstelling dat *alle* inzetten voor prijzen boven f 1 000 achterwege zullen blijven, eerder een – vanuit de rentabiliteit van een casino bezien – ongunstig dan een gunstig uitgangspunt kiezen?

Wil de Staatssecretaris – aldus vervolgden de leden van de P.v.d.A.-fractie – evenals de drie hoogleraren hebben gedaan, de berekeningen die leiden tot de tabel op blz. 2 van zijn brief in extenso weergeven en tevens aan de hand van de berekeningen der hoogleraren aangeven waar hij tot andere uitkomsten komt, zodat de berekeningen en de veronderstellingen waarop zij berusten, stap voor stap kunnen worden vergeleken?

Waarom hebben de bewindslieden die blijkens blz. 8 bovenaan van de nota naar aanleiding van het eindverslag het experiment niet schuwen, niet tevens nagegaan hoe groot de spelvertraging is die bij heffing aan de speltafel optreedt?

Is de Staatssecretaris bereid zo'n experiment alsnog te doen uitvoeren?

De leden van de fractie van de V.V.D. merkten nog op dat de niet ondenkbare sluiting van de twee speelcasino's als een voorbeeld kan worden gezien van het ongewenst zijn van het optreden van de overheid als ondernemer op een gebied waarop die overheid geen deskundigheid heeft.

De leden van de fractie van het C.D.A. stelden voorop dat in het kader van het ontwerp de principiële aspecten van het casinoverschijnsel niet in directe zin aan de orde zijn.

Deze leden vroegen omtrent twee punten een nadere toelichting. Het totaal van de winsten van spelers, die met meer dan f 1 000 winst het casino verlaten, zou nagenoeg overeenkomen met het brutospelresultaat van het casino. Dit zou ook voor de toekomst gelden.

Ten tweede ontvangen deze leden gaarne een samenvattende beschouwing waarom kwijtschelding van de opgelopen kansspelbelastingsschuld is te motiveren en welk bedrag finaal in het geding is.

Is het waar, dat deze kwijtschelding in formele zin bij het wetsontwerp niet aan de orde is, maar behoort tot de competentie van de uitvoerende macht, hieteen kan leiden tot beoordeling door de Staten-Generaal achteraf?

Ten slotte is bij dezelfde leden de vraag gerezen of in artikel 5b na het woord «belastingplichtige» evenzeer een verwijzing naar artikel 1, letter a had dienen plaats te vinden. Ook zij die genoemd worden in artikel 1, letters b en c, zijn belastingplichtigen in het kader van de kansspelbelasting. Hierbij wordt artikel 7 niet over het hoofd gezien.

Het lid van de S.G.P. achtte het bekend welke principiële bezwaren er bij hem bestaan tegen iedere vorm van kansspel.

Dit mede naar aanleiding van de inbreng bij de behandeling van de wet tot wijziging van de wet op de kansspelen in 1974 (Gedrukt stuk 11 549). Niet alleen principiële bezwaren maar ook praktische en financiële bezwaren bestaan er, waar de overheid medeverantwoordelijkheid draagt voor de beoefening van kansspelen.

Als het systeem van belastingheffing niet juist is geweest en wordt beoogd in dit voorstel tot kwijtschelding van de schulden over te gaan, komt men dan niet in strijd met het beginsel van gelijkheid?

Iedere belastingplichtige dient toch op voet van gelijkheid te worden gehandeld?

Wanneer b.v. in het particuliere bedrijfsleven financiële moeilijkheden ontstaan met het oog op de te betalen belastingen, wordt er dan ook vrijstelling verleend?

Worden hier geen spanningen opgeroepen, en ontstaat er geen onrechtvaardige behandeling tussen het bedrijfsleven en de casinospelen?

Welke situatie gaat er ontstaan, als er geen kwijtschelding van de schulden plaatsvindt?

De voorzitter der commissie,
Terwindt

De griffier der commissie,
Ploos van Amstel